

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndt/27/2017
Identifikačné číslo spisu: 2216010572
Dátum vydania rozhodnutia: 15. januára 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2216010572.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Dany Wänkeovej na neverejnom zasadnutí konanom dňa 15. januára 2018 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného H. I. pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Tr. zák., o návrhu obžalovaného H. I. na odňatie veci Krajskému súdu Trnava, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovaného H. I. vedená na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 5 To 78/2017 sa tomuto súdu n e o d n í m a.

O d ô v o d n e n i e

Na Krajskom súde v Trnave, pod sp. zn. 5To/78/2017, je vedené konanie o odvolaní obžalovaného H. I. proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 15. marca 2017, sp. zn. 1T/135/2016, v trestnej veci vedenej proti obžalovanému pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Tr. zák.. Obžalovaný H. I. podal generálnu námietku zaujatosti podľa § 31 Tr. por. s poukazom na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 Tr. por. Uvedené podanie odôvodnil poukázaním na nadštandardné vzťahy medzi sudcom konajúcim v jeho trestnej veci JUDr. Vladimírom Tencerom a JUDr. Vladislavom Pirošom, ktorý opakovane porušoval jeho práva na obhajobu a spravodlivý proces a jeho sťažnosti a námietky Krajský súd v Trnave prostredníctvom JUDr. Vladimíra Tencera vždy zamietal. Na základe uvedeného preto obžalovaný H. I. požiadal, aby jeho trestná vec bola odňatá Krajskému súdu v Trnave a prikázaná Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie rozhodovanie, kde mu podľa jeho názoru bude poskytnutý spravodlivý proces a nebude mu odopierané právo na obhajobu. Krajský súd v Trnave predložil predmetný spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako spoločne najbližšie nadradenému súdu na rozhodnutie v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por., o odňatí veci vedenej na Krajskom súde v Trnave a jej prikázanie Krajskému súdu v Bratislave. Uznesením zo dňa 26. októbra 2017, sp. zn. 5To/78/2017, Krajský súd v Trnave rozhodol, že podľa § 31 ods. 1 Tr. por. predseda senátu JUDr. Vladimír Tencer nie je vylúčený z vykonávania úkonov v trestnej veci proti obžalovanému H. I. pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Tr. zák., vedenej na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 5To/78/2017. Na základe sťažnosti obžalovaného, uvedené uznesenie bolo podrobené prieskumu iným senátom Krajského súdu v Trnave, ktorý uznesením zo dňa 30. novembra 2017, sp.

zn. 3Nto/11/2017, sťažnosť obžalovaného H. I. podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol. Krajský súd v Trnave následne predložil spis spolu s vyjadreniami všetkých sudcov predmetného súdu. Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal podaný návrh ako aj príslušný spisový materiál a dospel k záveru, že nie sú dané dôvody na odňatie predmetnej veci z jurisdikcie Krajského súdu v Trnave a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa. Podľa článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „Nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanovuje zákon“. Účelom práva priznaného podľa citovaného ústavného článku, je zabezpečiť občanovi, aby o jeho veci konal sudca ako predstaviteľ tej zložky súdnej moci, ktorá má právomoc vo veci konať a aby konal a rozhodoval sudca zo súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný. Ústava Slovenskej republiky v čl. 48 ods. 1 poskytuje každému, a teda aj obvinenému „právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi“. Na rozhodnutie o odňatí veci vecne i miestne príslušnému súdu a jej prikázanie na ďalšie konanie inému súdu toho istého druhu a stupňa podľa § 23 Tr. por. musia vždy existovať dôležité dôvody, ktoré svojim významom a závažnosťou odôvodňujú výnimku z ústavnej maximy - „práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi“. Medzi také okolnosti patrí aj požiadavka zabezpečenia objektívnosti súdneho konania a spravodlivého rozhodnutia v prípadoch vylúčenia všetkých sudcov príslušného súdu (dôvody vylúčenia sudcu z vykonávania úkonov trestného konania sú uvedené v ustanoveniach § 31 ods. 1 až 3 Tr. por.), prelamujúca ústavný princíp neodňateľnosti veci zákonnému sudcovi. Najvyšší súd zdôrazňuje, že aj keď zákon nespája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania veci iba so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale dôvodom takého rozhodnutia je čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu predstavuje výnimku z už spomínaného ústavného princípu, a preto takáto situácia môže nastať len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo, resp. ktoré vzbudzuje dôvodné pochybnosti, že jeho rozhodnutie tieto požiadavky spĺňať nebude. Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že pomer k prejednávanej veci môže spočívať u sudcu napríklad v tom, že sudca sám, alebo jemu blízka osoba boli poškodení prejednanou trestnou činnosťou, alebo sudca by v trestnej veci mohol vystupovať ako svedok. Pre pomer k osobám, ktorých sa úkon týka, resp. k ich zástupcom a orgánom činným v trestnom konaní bude spravidla vylúčený sudca, ktorý je k týmto osobám predovšetkým v pomere príbuzenskom alebo obdobnom, ale tiež vo vzťahu úzko priateľskom, či naopak nepriateľskom. Nestrannosť je potrebné skúmať z dvoch hľadísk - a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, čo znamená, že je potrebné zistiť osobné presvedčenie sudcu prejednávajúceho prípad a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t. j. je potrebné zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu prezumuje až do predloženia dôkazu o opaku. Aj v prípade posudzovania objektívnej nestrannosti platí, že pri rozhodovaní o tom, či je v konkrétnom prípade daný legitímny dôvod k obavám, že niektorý sudca nie je nestranný, môže byť stanovisko strán trestného konania síce dôležité, nie je ale rozhodujúce. Rozhodujúcim je to, či takáto obava môže byť považovaná za objektívne oprávnenú, teda aj pri posudzovaní tzv. javovej stránky nestrannosti sudcu je podstatnou reálna existencia objektívnych okolností, ktoré by mohli viesť k pochybnostiam, že sudca disponuje určitým - nie nezaujatým - vzťahom k veci, stranám alebo ich zástupcom. Objektívnu nestrannosť pritom nemožno chápať tak, že by snád čokoľvek, čo môže vrhnúť hoci len tieň pochybností na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučovalo ako zaujatého. Preto aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva treba pristupovať k posudzovaniu tejto otázky realisticky a vyžadovať, aby sa obava z absencie nestrannosti sudcu zakladala na konkrétnych, preukázateľných a dostatočne závažných skutočnostiach. Vychádzajúc z vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval za rozhodujúce, že z vyjadrení sudcov Krajského súdu v Trnave vyplýva, že sa necítia byť vo veci zaujatí. Z vyjadrenia predsedu senátu JUDr. Vladimíra Tencera nepochybne vyplýva, že vylučuje akékoľvek nadštandardné vzťahy s JUDr. Ladislavom Pirosom, zároveň uviedol, že nemá žiadny pomer k obžalovanému, v predmetnej trestnej veci nikoho z účastníkov nepozná, čo v dostatočnej miere vylučuje tvrdenia obžalovaného uvádzané v generálnej námietke. Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že obžalovaný vznesenie generálnej námietky voči všetkým sudcom Krajského súdu v Trnave nijakým spôsobom nezdôvodnil, je teda zrejme, že neuviedol žiadne právne relevantné námietky smerujúce k vyhovneniu jeho návrhu. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky na tzv. delegovanie veci inému súdu toho istého druhu a stupňa v zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 Tr. por.,

nakoľko nie je daný žiadny dôležitý dôvod predpokladaný týmto zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené nestranné a zákonné prejednanie uvedenej trestnej veci.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.